

**RIIGIEELARVELISE TOETUSE KASUTAMISE
TEGEVUS- JA TULEMUSARUANNE**

Lepingu nr:	7-42099-1
Aruande esitaja:	Kätlyn Jürisaar
Tegevuste läbiviimise aeg:	1.04.2021-31.12.2021
Aruande koostamise kuupäev:	14.01.2021

Kokkuvõtlik hinnang aruandeaastale. Järeldused ja plaanid järgmiseks aastaks, edaspidiseks.

2021. aastal oleme Sotsiaalsete Ettevõtete Võrgustikus (SEV) keskendunud uute, sihtide täpsemale seadmisele, Balti riikide sotsiaalsete ettevõtete võrgustike ja teiste rahvusvaheliste partneritega koostöö edendamisele ning sotsiaalse ettevõtluse ökosüsteemi ja kogukonna arendamisele. Mais 2021 toimus SEVi juhatuse liikmete ja tegevtiimi osas muudatusi. SEVi varasemad juhatuse liikmed Marge Maidla ja Helen Mikkov astusid tagasi ning SEVi hakkasid eest vedama uued juhatuse liikmed: Erkki Kubber (juhatuse liige aastast 2018), Merili Ginter ja Kätlyn Jürisaar. Uus tegevtiim alustas senise tegevuse kaardistamisest ning edasise tegevusplaani ellu viimisest.

Tahame luua ökosüsteemi, kus sotsiaalsed ettevõtted saavad kiiremini areneda ja luua suuremat mõju ühiskonnale ja keskkonnale. Soovime tõsta teadlikkust, et sotsiaalne ettevõtlus poleks nišš, vaid normaalsus. Nendest eesmärkidest lähtuvalt on tehtud ka strateegilisi otsuseid projektide osas, milles ollakse kaasatud ning milliseid tegevusi viiakse ellu.

Täpsemad aasta tegevused on detailsemalt välja toodud aruande alumistes osades (vt ülevaated läbiviidud olulisematest tegevustest), kuid kokkuvõtvalt on SEVi tegemistes ja saavutustes olulist rolli mänginud:

1. Suuremate (rahvusvaheliste) projektide käivitus, milles on olnud fookus sotsiaalse ettevõtluse ja innovatsiooni arendamine (nt SoFiMa projektis finantsinstrumendi valdkonna arendamine; ESIA (SIKK) projektis sotsiaalse innovatsiooni kompetentsikeskuse arendamine ja valdkondlik koostöö rahvusvaheliste partneritega; Balti riikide sotsiaalse ettevõtluse võrgustikega koostöö jätkamine uues projektis, et arendada võrgustike vahelist koostööd ning töötada välja raamistik ja tööriistad sotsiaalsete ettevõtete ja valitsusväliste organisatsioonide vahelise koostöö julgustamiseks).
2. Sotsiaalse ettevõtluse kogukonna loomine Slack keskkonda augustis 2021. Meie eesmärgiks on tuua kokku kõik Eesti sotsiaalsed ettevõtted ning sotsiaalset ettevõtlust mõjutavad ja huvitatud osapooled, et üheskoos olla kursis kõige põnevamate uudistega, jagada üksteisega väärtuslikke võimalusi ja kujundada üheskoos sotsiaalse ettevõtluse tulevikku Eestis. 4.01.22 seisuga on kogukonnaga liitunud 167 sotsiaalse ettevõtluse

ökosüsteemi erinevat osapoolt (ettevõtjad, rahastajad, investorid, valdkonda arendavad organisatsioonid jne).

3. Andmebaasi arendamine sotsiaalses ettevõtlusest ülevaate saamiseks, mis annab kvartaalse või aastase täpsusega ülevaate sotsiaalsete ettevõtete ja sotsiaalse ettevõtluse sektori heakäigust kirjeldades selle olulisemaid indikaatoreid. Hetkel on andmebaas arendustöös (katsetame toimimist, oleme lisanud 250 sotsiaalset ettevõtet süsteemi). Andmebaas peaks valmima 2022 aasta alguses, mille järel koondame süsteemi sotsiaalsete ettevõtete andmed.

Tulevastel aastatel plaanime jätkata oma tegevusplaani elluviimist. Jätkame alustatud projektide sisutegevuste elluviimisega (näiteks ESIA ehk SIKK projekti tegevused toimuvad suuresti 2022-2023 aastal), arendame edasi sotsiaalse ettevõtluse kogukonda (kaasata veel enam ökosüsteemi osapooli) ning andmebaasi (testida andmebaasi ja koondada sinna sotsiaalsete ettevõtete andmeid). Uuel aastal on plaanis arendada koostööd sotsiaalset ettevõtluse arendavate osapooltega. Novembris 2021 käivitasime protsessi, et koos valdkonna eestvedajatega luua sotsiaalse ettevõtluse iga-aastase tippsündmuse - nii nagu algas [sTARUp Day](#) üheksa organisatsiooniga ning on nüüdseks saanud Baltikumi suurimaks ärifestivaliks. Usume, et koostöös peitub jõud (koondame ekspertsust, võimekust, väikeste eraldiseisvate tegevuste asemel teeme midagi suuremat koos jne) ning läbi selle saame arendada koostööd valdkonda eestvedajate ja arendavate partneritega. Sündmuse korraldame ettevõtlusnädala raames oktoobris 2022 Põhjala tehases.

Meie eesmärk on suurendada teadlikkust sotsiaalsest ettevõtlusest. Selle eesmärgi edukaks täitmiseks soovime arendada ka SEVi võimekust turunduses, et aina paremini viia läbi sotsiaalse ettevõtluse teadlikkuse suurendamise kampaaniaid ja kommunikatsioonitegevust. Selleks kirjutasime suvel 2021 projektitaotluse KÜSKi arenguhüppe taotlusvooru ja saime rahastust, et aastal 2022 koostöös [Goal Marketingi](#) looja ja turunduseksperti Marko Sauega analüüsida SEVi turunduskanaleid ja eesmärke ning töötada välja sihtrühmadest lähtuvad turundusstrateegiad. Lisaks soovime sotsiaalset ettevõtlust viia aina enam ka teiste organisatsioonide tegemistesse ja sündmustesse. Näiteks 2021. aastal alustasime sisukamat koostööd sTARUp Day-ga ning 2022. aastal korraldame sTARUp Day-l mitu sotsiaalse ettevõtluse teemalist sündmust (pidi toimuma jaanuaris 2022, kuid lükkus koroonaviiruse olukorra tõttu augustisse 2022). Lisaks oleme loonud kontakti ja alustamas 2022. aastal koostööd EAS-ga, et [ettevõtluse auhinna konkursi](#) tingimustes võtta arvesse ettevõtete mõju loomist ühiskonnale ja keskkonnale.

TEGEVUSSUUND 1: JÄTKUSUUTLIKKUS

Eesmärk 1: Sotsiaalsete ettevõtete kasvanud jätkusuutlikkus

Ülevaade oodatavate tulemuste saavutamisest	
Sotsiaalsete ettevõtete ettevõtlustulu 45,6 mln € -> kasvab	Andmebaas loomisel, mille alusel statistikat tulevikus välja tuua saame. Uuring teostamisel.
Sotsiaalsete ettevõtete ühiskondliku mõju kasv	Andmebaas loomisel, mille alusel statistikat tulevikus välja tuua saame. Uuring teostamisel.
Paranenud ligipääs rahastusvõimalustele	Projekt "Ühiskondlikult vastustundlike ettevõtete rahastusvõimaluste arendamine Eestis" (SoFiMa) tegevused on käimas. Projekti lõpptulemiks (aprillis 2022) on osapoolte vahelise koostöömemorandumi allkirjastamine Eesti turu vajadustele vastava uue sotsiaalsetele ettevõtetele suunatud finantsinstrumendi loomiseks.
Noortele suunatud sündmuste või algatuste ja nendes osalejates arv	Changemakersi kolmes programmis osales 2021. aastal 130 noort, sündmustel esinemistega jõudis circa 1500 nooreni
Saavutatud mõju üldine kirjeldus ja kirjeldus eduindikaatorite kaudu	
Andmebaasis olevate ettevõtete arv	250 ettevõtet
Eestisse jõudnud teadmised või koostöö erinevate partneritega, millel on praktiline väljund	Rahvusvahelises konsortsiumi kaheaastases projektis "Sotsiaalse innovatsiooni kompetentsikeskuse loomine (SIKK)" , kus teeme koostööd Saksamaa, Poola, Taani ja Suurbritannia erinevate sotsiaalse ettevõtluse ja innovatsiooni edendavate organisatsioonidega, on toimunud 2021 aasta sügisel mitmeid sündmusi, kus on vahetatud teadmisi ning kogemusi, et üksteist sotsiaalse innovatsiooni arendamises toetada. Näiteks on Eesti partnerid (KÜSK, TLÜ, Võrumaa Arenduskeskus, SEV) saanud teadmisi, mis on aidanud Eestis paremini protsesse juhtida. Näiteks toimus rahvusvahelise konsortsiumi vahel sündmus sotsiaalse innovatsiooni ökosüsteemi uurimise ja kaardistamise kohta, kus jagati teadmisi, kuidas erinevates riikides on teema uurimisega tegeletud ning milliste meetodikatega on seda

võimalik teha. Kuna Eesti partneritega hakkame samuti sama teemaga tegelema, siis oli jagatud teadmised igati vajalikud.

Projektis [“Ühiskondlikult vastustundlike ettevõtete rahastusvõimaluste arendamine Eestis” \(SoFiMa\)](#) on toimunud mitmeid Euroopa Komisjoni sündmusi, kus on erinevad riigid jaganud oma tegemisi ja teadmisi näiteks selle osas, kuidas on läbi viidud uuringuid sotsiaalsete ettevõtete ja teiste ökosüsteemi osapoolte seas. Näiteks saime nendel sündmustel tuttavaks Leedu organisatsiooniga [Katalista Ventures](#), kellega jagasime informatsiooni enda uuringutest ning saime teada, kuidas nemad uurivad sotsiaalse ettevõtluse olukorda rahastusprobleemide osas. Jagasime omavahel sotsiaalsete ettevõtete kui ka investorite seas tehtavate uuringute meetoodikaid ja sisu, mille tulemusena saab tulevikus Eesti ja Leedu uuringute tulemusi võrrelda veel paremini.

Läti ja Leedu sotsiaalse ettevõtluse võrgustikega projekti [“Nordic-Baltic Cooperation for Green and Inclusive Societies”](#) raames toimunud virtuaalsetel ja Leedus toimunud füüsilisel kohtumisel on jagatud häid näiteid riikide võrgustike tegemistest, sotsiaalsetest ettevõtete koostööprojektidest ja väljakutsetest, samuti genereeriti ideid sotsiaalse ettevõtluse arendamiseks. Võrgustikega lepiti kokku väljundid, mis aitaksid lahendada sotsiaalsete ettevõtete väljakutseid. Näiteks korraldati väljundina SEVi eestvedamisel [sündmus “International Social Business Breakfast: Digital Marketing”](#), kus Promoty turundusekspert Marelle Ellen jagas oma parimaid digitaalse turunduse tavaid. Kuna sotsiaalsete ettevõtete üks väljakutseid on efektiivne turundus, siis keskenduti just sellele

	teemale. Võrgustikega oktoobri kohtumisel Leedus tehtud ideede genereerimise töötubadest said kõik võrgustikud juurde ideid, mida enda riigis ise või koostöös teistega veel edasi arendada sotsiaalse ettevõtluse vallas.
Investeeringute hulk sotsiaalsetesse ettevõtetesse	Mõjuinvesteeringute fondi Limitless poolt on tehtud 4 investeeringut (ettevõtted Dermtest , Dreamsville , KIRA , Nilus).
Magistriõppes sotsiaalset ettevõtlust õppivate tudengite arv	11 tudengit
Noorte hulk, kellel on olnud kokkupuude sotsiaalse ettevõtlusega, esinemise, koolituse või programmi formaadis	<i>Circa</i> 1500 noort
Nõustatud sotsiaalsete ettevõtete käibe või müügitulu kasv (enne vs. pärast) nõustamist või investeeringut	0 2021 aastal ei toimunud nõustamisi sotsiaalsetele ettevõtetele. Disainisime pakutavaid teenuseid ning 2022 on plaanis neid pakkuma hakata.
Sotsiaalsete ettevõtete käibe või müügitulu kasv (enne vs. pärast) andmebaasis kajastamist	Andmebaas loomisel, mille alusel statistikat tulevikus välja tuua saame.
Positiivsete muutuste arv ja sisukus dokumentides ja rakendustes;	0 Sotsiaalse innovatsiooni kompetentsikeskuse loomise (SIKK) projekti raames on 2022. aasta eesmärk töötada erinevate ministriumitega välja sotsiaalse innovatsiooni strateegia.
Sotsiaalsete ettevõtete arvu kasv	0 Andmeid hakkame koguma andmebaasi alusel, mille arendamisega 2021 aastal alustasime ja mis valmib 2021 esimeses kvartalis.
Tehtud nõustamiste arv	2021 aastal ei toimunud nõustamisi sotsiaalsetele ettevõtetele. Disainisime pakutavaid teenuseid ning 2022 on plaanis neid pakkuma hakata.
Klientide kõrge (eesmärk 8-10 punkti 10-st) rahulolu näitaja	0 Kuna 2021 aastal nõustamisi ei toimunud, siis andmeid selle osas ei ole kajastada. Tulemusi saame kajastada tulevikus tehtavate nõustamiste alusel.
Üritustel osalejate kõrge (eesmärk 8-10 punkti 10-st) rahulolu näitaja	0 2021 aastal toimunud sündmustel tagasisidet statistiliselt ei kogunud.

	Plaanis on seda teha 2022 aastal, näiteks sotsiaalse ettevõtluse suursündmusel ehk Impact Day-l.
Ülevaade läbiviidud olulisematest tegevustest, mis toetasid oodatavate tulemuste saavutamist (toimumise aeg, kulg, osalejad, olulisemad tähelepanekud, jms):	
<p>Prioriteet 1. Finantsinstrument ja ökosüsteemi laiem arendamine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oleme jätkanud novembris 2020 alustatud projektiga “Ühiskondlikult vastustundlike ettevõtete rahastusvõimaluste arendamine Eestis” (SoFiMa), mille põhieesmärk on jõuda laiapõhjalise koostööni erinevate sektorite ja osapoolte vahel toetamaks sotsiaalse ettevõtluse arengut Eestis. Projekt kaasab oma tegevustesse eraettevõtteid, mittetulundusühinguid, teadlasi, investoreid, pankade esindajaid kui ka kohaliku- ja riigitasandi poliitikakujundajaid. Projekti lõpptulemiks (aprillis 2022) on osapoolte vahelise koostöömemorandumi allkirjastamine Eesti turu vajadustele vastava uue sotsiaalsetele ettevõtetele suunatud finantsinstrumendi arendamiseks. Projekti konsortsiumisse kuuluvad lisaks Sotsiaalsete Ettevõtete Võrgustikule Baltic Innovation Agency OÜ (BIA), Tallinna Ülikool, SA Võrumaa Arenduskeskus. Lisaks toetavad projekti AS SEB pank ja BuildIt kiirendi. Projekti kestus on 18 kuud, 01.11.2020-31.04.2022. Projekti kaasrahastab Euroopa Komisjon läbi Euroopa tööhõive ja sotsiaalse innovatsiooni programmi (European Programme for Employment and Social Innovation "EaSI" 2014-2020). Projekti meeskonnaga toimuvad iganädalased kohtumised ning tegevuste planeerimine ja elluviimine. Projekti arengud: <ul style="list-style-type: none"> ○ Jaanuaris 2022 selguvad märtsis 2021 TLÜ eestvedamisel alustatud sotsiaalsetele ettevõtetele (SE) suunatud uuringu tulemused (SE-de võimekus ja vajadus investeringute osas). ○ Detsembris 2021 viisime BIA eestvedamisel läbi uuringu investorite seas, et teada saada nende kogemusi mõjuinvesteeringutes ning valmidust investeerida sotsiaalsetesse ettevõtetesse. Küsimustikule vastas 40 investorit EstBAN võrgustikust. Tulemused selguvad jaanuaris 2022. ○ Alates septembrist 2021 on paralleelselt käinud TLÜ sotsiaalse ettevõtluse inkubaator ja Võru maakonna sotsiaalse ettevõtluse inkubaator. SEVi juhatuse liikmed Merili Ginter ja Erkki Kubber on TLÜ inkubaatoris tiimide mentoriteks. SEV on käinud Võru inkubaatoris sotsiaalseid ettevõtteid turunduse teemal koolitamas. Mõlema inkubatsiooni programmi ühine pitchimise demopäev toimub 3.02.2022 Tartus/hübriidselt. ○ SoFiMa projekti üheks oluliseks tegevusliiniks on kohtumised ja üritused Eesti poliitikakujundajate, investorite ja pankadega. Kohtumistel tutvustame oma uuringute tulemusi ja arutame ühiselt, kuidas sotsiaalselt ettevõtlust ja mõjuinvesteeringuid Eestis edasi viia. SEV viib 2022 märtsis läbi poliitikakujundajate ümarlaua, kus on eesmärgiks arutada sotsiaalsete ettevõtete toetuste saamise piiranguid ja võimalikke toetusmeetmete arendamist. • 14. mail 2021 alustasime SEV-ga tegevust Euroopa Liidu poolt 80% ulatuses toetatud rahvusvahelises konsortiumi kaheaastases projektis. 	

Projekti raames loob Eesti [sotsiaalse innovatsiooni kompetentsikeskuse \(SIKK\)](#), milles loome teiste partneritega üheskoos sotsiaalse innovatsiooni infrastruktuuri raamistiku, mis koosneb kohalike partnerite võrgustikust – kuhu kuuluvad sotsiaalse innovatsiooni valdkonna poliitikakujundajad, eksperdid ja praktikud. Projektil on kolm peamist eesmärki: 1) Sotsiaalse innovatsiooni ökosüsteemi arendamine Eestis; 2) Eesti sotsiaalse innovatsiooni meetodite tutvustamine partnerriikidele ja potentsiaalselt teistele ELi liikmesriikidele; 3) Partnerriikide sotsiaalse innovatsiooni valdkonna parimate praktikatega tutvumine ja nende kogemusest õppimine. Projekti partnerid: Saksamaa, Poola, Taani, Suurbritannia, Eesti (Kodanikuühiskonna Sihtkapital (Eesti juhtpartner), Tallinna Ülikool, Võrumaa Arenduskeskus, Siseministeerium, Sotsiaalministeerium. 2021. aastal toimus mitmeid virtuaalseid sündmusi rahvusvaheliste projekti partnerite vahel, et vahetada kogemusi, pädevusi (nt 8.09.21 toimus projekti rahvusvahelise õppe infosessioon; 13.10.21 toimus rahvusvahelise õppe sündmus, kus jagati iga riigi sotsiaalse innovatsiooni olukorda ja arenguid; 25.11.21 rahvusvaheliste partnerite vaheline sündmus “Mapping Social Innovation Ecosystems”; üle nädala toimuvad neljapäevased hommiku-kohtumised rahvusvahelise võrgustiku omavahelise suhtluse ja kontaktide tugevdamiseks jne). Eesti partneritega oleme astunud esimesi samme, et töötada koostöös erinevate ministeeriumitega välja sotsiaalse innovatsiooni strateegia. Sügisel 2021 tegime esmase kaardistuse sotsiaalse innovatsiooni definitsiooni ja valdkonna arengutest Eestis.

- Oleme arendanud koostööd Tartu Linnavalitsusega. Tartu Linnavalitsus alustas veebruaris 2021 12-kuulise sotsiaalse ettevõtluse [projektiga FOSO POCO](#). Lisaks Tartule osalevad projektis ka Malta ning Iirimaa (Cork). Projekti eesmärgiks on paremini mõista ja toetada sotsiaalse ettevõtlusega tegelevaid ettevõtjaid ning töötada välja ettepanekud ja protsessid antud ettevõtlusliigi toetamiseks. SEV aitab Tartu Linnavalitsusel projekti elluviia, aidates korraldada projektisündmusi, andes sisendit sotsiaalse ettevõtluse olukorra kohta ning viies neid kokku erinevate sotsiaalsete ettevõttega.
 - 29. juunil 2021 korraldasime Tartu linnavalitsuse ettevõtluse arengu osakonaga veebikohtumise, et antud projekti ning sotsiaalse ettevõtluse hetkeseisu Eestis lähemalt tutvustada; kohalike sotsiaalse ettevõtluse valdkonna organisatsioonidega omavahel tutvavaks saada; arutada võimalikke koostöökohti tulevikuks.
 - SEV aitab kujundada ja ellu viia küsitlust Tartu piirkonna sotsiaalse ettevõtluse olukorra ja toetusmehhanismide kaardistamise jaoks.
 - 25. augustil 2021 korraldasime koos rahvusvahelise projektikohtumise hübriidsündmust “[FOSO POCO international meeting in Tartu – pitch, pilot & internationalize](#)” sTARTUp Day eelüritusena Tartu Loodusmajas (sotsiaalse ettevõtluse ideede esitamine, piloteerimine ja rahvusvahelistumine).
- Alustasime koostööd Sotsiaalministeeriumi (SoM) tööhõive osakonnaga seoses sotsiaalse ettevõtluse toetamisega. Siseministeeriumis planeeritakse Euroopa Sotsiaalfondi tööturu avatud taotlusvooru, et lahendada koostöös projektide elluviijatega olulisi tööturuprobleeme ja jõuda olemasolevatest teenustest kaugete sihtrühmadeni. SEV aitab Siseministeeriumil koguda sotsiaalsetelt ettevõtetelt sisendit nende peamiste väljakutsetega ning soovitusi taotlusvooru kujundamiseks, et

taotlusvoor oleks disainitud võimalikult sihtrühma vajadustest lähtuvalt. Koostööd alustati 2021 aasta lõpus ning 2022 aasta jooksul on eesmärk taotlusvooru sisu valmis disainida.

- Koostöös Siseministeeriumiga korraldasime 25. juunil arutelu kohtumise sotsiaalsete ettevõtetega seoses sotsiaalse ettevõtluse ja ettevõtte defineerimiseks ja definitsiooni praktilise kasutamise osas, et koguda sotsiaalsetelt ettevõtetelt endilt sisendit, kuidas nemad näevad võimalust definitsiooni kujundamiseks ning rakendamiseks. Kohtumisel oli eesmärk koguda sisendit siseministri ja ettevõtlus- ja infotehnoloogiainistri koostamisel oleva analüüsi jaoks, millega soovitakse välja selgitada mõistlikud ja realistlikud kriteeriumid, millega organisatsioone sotsiaalseteks ettevõteteks määratleda ning leida selle põhjal toetusmeetmeid ja/või õigusakte, kus seda definitsiooni rakendada.
- [Sotsiaalse ettevõtluse kogukonna loomine Slack keskkonda](#) augustis 2021. Eesmärgiks on tuua kokku kõik Eesti sotsiaalsed ettevõtted ning sotsiaalset ettevõtlust mõjutavad ja huvitatud osapooled, et üheskoos olla kursis kõige põnevamate uudistega, jagada üksteisega väärtuslikke võimalusi ja kujundada üheskoos sotsiaalse ettevõtluse tulevikku Eestis. 4.01.22 seisuga on kogukonnaga liitunud 167 sotsiaalse ettevõtluse ökosüsteemi erinevat osapoolt (ettevõtjad, rahastajad, investorid, valdkonda arendavad organisatsioonid jne).
- Sügisest 2021 oleme tegelenud ka kodulehe uuendamisega, et luua parem platvorm sotsiaalse ettevõtlusega seotud informatsiooni ja arengute jagamiseks. Eesmärk on luua keskkond, kus nii sotsiaalsed ettevõtjad kui ka sotsiaalsest ettevõtlusest huvitatud saavad mugavalt ja kompaktselt väärtuslikku teavet ja materjale. Koduleht valmib 2022 veebruaris.

Prioriteet 2. Nõustamised, programmid ja kiirendi

- Võru alustavate sotsiaalsete ettevõtete koolitamine SOFIMA projekti raames.
- SEVi juhatuse liikmed Merili Ginter ja Erkki Kubber olid mentorid TLÜ inkubaatori raames sealsetele sotsiaalsetele ettevõtetele.
- Changemakersi programmide raames ligi 130 noort töötamas sotsiaalsete ettevõtetele koos ja/või lahendamas nende probleeme.
- Enam kui 1000 noorele füüsiliselt/virtuaalselt esinemine tutvustamiseks sotsiaalset ettevõtlust.

Prioriteet 3. Osalus töörühmades (GECES, Eesti pikaajalise säästva arengu komisjon, EVEA, EUCLID)

- Suvel 2020 [alustasime koostööd](#) Euroopa Komisjoni strateegilise partneriga sotsiaalse ettevõtluse teemadel, [EUCLIDi Võrgustikuga](#) ning koostöö on aktiivselt jätkanud. Osaleme teist aastat järjest EUCLIDi poolt välja kuulutatud sotsiaalse ettevõtluse [üle-Euroopalises uuringus](#) (ESEM). 2021-2022 uuringu tulemused selguvad märtsis 2022 (jaanuaris 2022 algab andmete analüüs). Augustis ja septembris 2021 tegelesime [2020-2021 ESEM raport](#)i analüüsi ja kujundusega.
- Detsembris 2021 avalikustas Euroopa Komisjon tegevuskava „[European Social Economy Action Plan](#)“, mis seab valdkondlikud poliitikasuunised kuni 2030. aastani. Tegemist on märkimisväärse sündmusega Euroopa

sotsiaalse ettevõtluse arengus. EUCLIDI Võrgustikuga kujundasime [seisukoha](#) antud tegevuskava väljunditele ja plaanidele.

- Juhatuse liikmed Kätlyn Jürisaar ja Merili Ginter EUCLIDI Võrgustiku igakuistel seminaridel, jagades Eesti sotsiaalsete ettevõtjate kogemusi ja tähelepanekuid valdkonnast.
- Osalesime heaolu arengukava 2023–2030 juhtkomisjoni ja ekspertkogu kohtumistel (6.05.21, 25.11.21) ning andnud sisendit ja tagasisidet arengukava mustandversioonile.
- Panustasime Riigikantselei algatatud ja Siseministeeriumi poolt koordineeritud sisendikorjesse, kus oli võimalus kaasa mõelda ühiskonnaelu korraldamise kavale tervisekriisist väljumiseks („Ühiskonnaelu korraldamise kava koroonaviiruse leviku tingimustes“). Kogusime liikmetelt sisendit, et kajastatud saaks sotsiaalsete ettevõtete vajadused.
- Osalesime mais EKAK ühiskomisjoni kohtumisel, kus toimus „Kodanikuühiskonna arengukava 2015–2020“ lõpparuande arutelu ja heakskiitmine ning anti ülevaade „Sidus Eesti 2030“ arengukava koostamisest ning kodanikuühiskonna programmi „Kogukondlik Eesti“ aastateks 2022-2025 uuendamisest.
- Oleme osalenud ja esindanud sotsiaalset ettevõtlust Säästva arengu komisjoni istungitel 2021 aastal.
- Eesti pikaajalise säästva arengu komisjon (SAK) kohtumistel osalemine ja sisenditekorjesse panustamien (nt tagasiside komisjoni suundadele ja tööle, SAK Fookusraporti suundade fookuste sisule).
- [Liitusime](#) 2020 kevadel Eesti Väike- ja Keskmiste Ettevõtjate Assotsiatsiooniga ([EVEA](#)) ja oleme koostööd jätkanud erinevate teemadega seoses:
 - Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium kogus augustis 2021 sisendit kriisimeetmete kokkuvõtte ja COVIDi kolmanda lainega seotud võimaliku uue toetuse rakendamise põhimõtete asjus. Kogusime sisendit SEVi liikmete seas ning EVEA esitas kommentaarid ja ettepanekud MKMi poolt saadetud „Turismi kriisimeetmete 2020-2021 kokkuvõtte ja järeldused“ dokumendile.
 - EVEA käivitas [kampaania](#) „[Soovime Sind teenindada!](#)“, millega ettevõtjad annavad oma panuse majanduse avatuna hoidmiseks, töökohtade säilitamiseks ja lõhede vähendamiseks ühiskonnas. Üksiti kutsutakse lõpptarbijatele oma teenuseid ja tooteid pakkuvaid ettevõtjaid nimetatud kampaaniaga ühinema. Novembrist kuni jaanuari 2022 lõpuni kestav kampaania keskendub seni vaktsineerimata inimestele ja tervishoiutöötajatele. SEV panustas kampaania levitamisse ning sotsiaalsete ettevõtete kaasamisse.
 - SEV kuulub [EVEA Rohepöörde töögruppi](#).

Prioriteet 4. Tagatud järelkasv Eestis sotsiaalsete ettevõtete juhtidele

- Changemakers (Academy, Start-Up, Summer Academy)
 - 2021. aastal osales meie noorteprogrammides kokku 135 noort, kes tegelesid sotsiaalsete probleemide lahendamisega. Changemakers 2021. aasta noorteprogrammid olid järgnevad: Changemakers Academy (jaanuar-märts); Changemakers Startup (juuni); Changemakers Summer Academy (august). Lisaks esinesime

programmide värbamisperioodil füüsiliselt/virtuaalselt ca 1500 noorele.

- Changemakersil oli Facebookis 05.01.2022 seisuga 4987 jälgijat ning Instagrammis 1253 jälgijat.
- Oleme koostööd teinud Tallinna Ülikooli sotsiaalse ettevõtluse magistriõppe tudengitega Tallinna Ülikooli poolt korraldatud inkubaatori raames, kus SEVi tiimiliikmed mentordasid inkubatsioonis osalevaid tudengeid.
- SEV tegi koostööd Balti Uuringute Instituudiga (IBS) [projektis „Kraadiõppuritest kolmandatest riikidest välistudengitele Eesti tööturu võimaluste tutvustamise koolitused ja ühisüritused“](#), mille raames korraldati 2021 aastal erinevaid üritusi välistudengitele viies neid kokku potentsiaalsete tööandjatega ja praktika pakkujatega. SEV aitas leida sotsiaalseid ettevõtteid, kes saaksid tudengitele pakkuda praktikat ning esines sündmusel, et anda ülevaade sotsiaalse ettevõtluse hetkeolukorrast ja arengutest.

Prioriteet 5. Andmebaas

- Oleme 2021. aastal alustanud sotsiaalsetest ettevõtetest ajakohase ülevaate tarbeks loodava andmebaasi loomisega. Andmebaasist peaks saama operatiivne tööriist, mis annab kvartaalse või aastase täpsusega ülevaate sotsiaalsete ettevõtete ja sotsiaalse ettevõtluse sektori heakäigust kirjeldades selle olulisemaid indikaatoreid. Tööriist toob välja nii sotsiaalsete ettevõtete olulisemad majanduslikud näitajad kui ka nende peamised mõju mõõdikud. Hetkel on andmebaas arendustöös (katsetame toimimist, oleme lisanud 250 sotsiaalset ettevõtet süsteemi). Andmebaas peaks valmima 2022 aasta alguses, mille järel koondame süsteemi sotsiaalsete ettevõtete andmed.

TEGEVUSSUUND 2: TEADLIKKUS

Eesmärk 1: Eesti elanike kasvanud teadlikkus sotsiaalsetest ettevõtetest ja nende rollidest

Ülevaade oodatavate tulemuste saavutamisest	
Ülevaade sotsiaalsest ettevõtlusest, sotsiaalsetest ettevõtjatest ja sotsiaalse ettevõtluse üha suurem populariseerimine mõtteviisi ja maailmavaatena	Avaldasime vastava temaatikaga arvamuskogusid, blogipostitusi ning lõime uued turundusmaterjalid lühivideote ja pikemate esitluste salvestuste näol.
Kasvanud teadlikkus	Antud perioodil tegime neli mahukamat kommunikatsioonikampaaniat: <ol style="list-style-type: none"> 1. Sotsiaalse ettevõtluse kogukonda Slackis liikmete otsimine ning kaasamine. 2. Baltic Sustainability Awardsi kandideerimise levitamine.

	<p>3. ESEMi uuringu levitamine.</p> <p>4. Jõulukampaania “Tarbime rohkem... aga targemalt” propageerimaks sotsiaalsete ettevõtete tooteid ja teenuseid jõuluringitusteks.</p>
Saavutatud mõju üldine kirjeldus ja kirjeldus eduindikaatorite kaudu	
Iga sihtrühma digitaalse kommunikatsiooni ulatus ja reaktsioonid	Facebooki kanali kaudu jõudsimine 1.04.21-31.12.21 perioodil 53 706 inimeseni, reaktsioonide hulgaks oli 632.
Kommunikatsioonikajastuste ulatus ja reaktsioonide hulk;	Facebooki kanali kaudu jõudsimine 1.04.21-31.12.21 perioodil 53 706 inimeseni, reaktsioonide hulgaks oli 632.
Konverentsil osalenud külaliste arv	27
Magistriõppes sotsiaalset ettevõtlust õppivate tudengite arv	11 tudengit
Meediakajastuste hulk ja levik	<p>Kaks arvamislugu avaldatud Äripäevas:</p> <ol style="list-style-type: none"> Erkki Kubber: kas neil jõuludel võiksite tarbida rohkem, aga targemalt? Erkki Kubber: kas järgmised ükssarvikud võiksid olla miljardilise väärtuse asemel hoopis miljardi inimese aitajad?
Organiseerimise käigus loodud uute kontaktide ja partnerluste arv, läbi mille sotsiaalset ettevõtlust veel enam võimendada.	8
Podcast'i kuulamiste arv	860
SEVi uudiskirja ja sotsiaalmeedia platvormide jälgijate arv	05.01.2022 seisuga on Facebookis jälgijate arv 3105, uudiskirjaga liitunute arv 644
Sotsiaalse ettevõtja auhinnale pürgijate arv	Vastutustundliku Ettevõtluse Foorumi vastutustundliku ettevõtluse indeksis osalenud 62 ettevõtte seas oli 5 sotsiaalset ettevõtet, kelle seast valiti välja sotsiaalse ettevõtluse auhinna võitja.
Ülevaade läbiviidud olulisematest tegevustest, mis toetasid oodatavate tulemuste saavutamist (toimumise aeg, kulg, osalejad, olulisemad tähelepanekud, jms):	
<p>Prioriteet 1. Tunnustussündmus</p> <ul style="list-style-type: none"> Oleme jätkanud koostööd Vastutustundliku Ettevõtluse Foorumiga (VEF) (sai alguse 2020. kevadel). 2021 andsime välja sotsiaalse ettevõtluse eriauhinna koostöös Vastutustundliku Ettevõtluse Foorumiga kord aastas toimuval Indeksi galal. Auhinna sai LOOV Organic OÜ. Koostöö Vastutustundlike Ettevõtete Foorumiga võimaldab efektiivsemalt 	

kommunikeerida vastutustundlike ning sotsiaalsete ettevõtete erisusi ja sarnasusi.

- Lisaks oleme loonud kontakti ja alustamas 2022. aastal koostööd EAS-ga, et [ettevõtluse auhinna konkursi](#) tingimustes veel enam võtta arvesse ettevõtete mõju loomist ühiskonnale ja keskkonnale.

Prioriteet 2. Sotsiaalse ettevõtluse kui valdkonna arendamise kampaaniad

- Maailmamuutjate podcasti episoode on kokku saanud 846 kuulamist.
- Alates jaanuarist 2021 valmistame koostöös Läti ja Leedu sotsiaalsete ettevõtete võrgustikega ette [konverentsi Baltic - UK Social Entrepreneurship Forum: Strengthening the partnerships for more inclusive communities](#), mis toimus 4. juunil 2021, kus osales endine juhatuse liige Marge Maidla ja praegune juhatuse liige Erkki Kubber. Sündmuse raames toimusid ka võrgustike ja kontaktide tugevdamiseks [mitteformaalsed "majapeod ehk house parties" sündmused](#), kus kõigil oli võimalik kohtuda kuue Balti sotsiaalse ettevõttega. Eestist sai kohtuda kahe sotsiaalse ettevõttega: 1) [Stella Soomlaisi nahastuudio](#) (Disainer Stella Runnel (kaubamärk "Stella Soomlais") kasutab ringmajanduse tööriistu kottide kujundamisel ja meisterdamisel) ja 2) [Fudler](#) (veebiplatvorm, kus restoranid leiavad kiiresti ostjaid müümata toidule).
- 15. aprillil 2021 korraldasime koos Läti ja Leedu võrgustikega [Baltic Social Business Breakfast](#) teemal mõjuinvesteeringud, kus tutvustati Social Impact Investment - Best Practices and Recommendations for the Next Generation uuringut.
- 28. septembril korraldasime Tallinna Ettevõtluspäeva raames Viru Konverentsikeskuses tasuta [sündmuse "Maailmamuutvate algatuste läbikukkumised"](#), mille eesmärgiks oli jagada sotsiaalsete ettevõtete kogemuslugusid sellest, milliste raskustega on ettevõtjad silmitsi seisnud ja toime tulnud, et innustada ka teisi nägema raskustes võimalusi ja saada inspiratsiooni keeruliste aegadega hakkamasaamiseks. Lisaks toimus panel ettevõtete eestvedajatega, kus sai lähemalt tutvuda sotsiaalsete ettevõtetega, kes läbi äritegevuse loovad positiivset mõju ühiskonda. Üles astusid oma kogemuslugudega Eesti edukad sotsiaalsed ettevõtjad: 1) Norman Vester – ettevõtte [CommuniCare](#) asutaja ja tegevjuht; 2) Sandra Liiv – ühiskondliku algatuse [Käpp ja Käsi](#) eestvedaja; 3) Merili Ginter – sotsiaalse ettevõtte [Huggy](#) asutaja ja eestvedaja.
- 8. oktoobril korraldasime Ettevõtlusnädala raames Hestia Hotel Europas [Sotsiaalse Ettevõtluse Konverentsi 2021 "Nišist normaalsusse"](#), kus esinesid sotsiaalsetest ettevõtjatest [Uuskasutuskeskuse](#) tegevjuht Diana Paakspuu, [Vivita](#) asutaja Mari-Liis Lind, [YuMuuvi](#) asutaja Jakob Remmel. Lisaks esitleti 2020-2021 ESEM raporti tulemusi ja toimusid erinevad praktilised töötoad.
- Jätkasime Läti ja Leedu sotsiaalse ettevõtluse võrgustikega koostööd Leedu Sotsiaalse Ettevõtluse Assotsiatsiooni algatatud ja koordineeritud projektis ["Nordic-Baltic Cooperation for Green and Inclusive Societies"](#), kus on eesmärgiks tugevdada võrgustike vahelist sidet, jagada teadmust. Tulemused hõlmavad kõigi partnerite parimate tavade vahetamist ning ühiselt loodud raamistikku ja tööriistu sotsiaalsete ettevõtete ja valitsusväliste organisatsioonide vahelise koostöö julgustamiseks. 20.–22. oktoobril toimus Norden projekti partnerite kohtumine Leedus. SEV

korraldas projekti raames [sündmuse “International Social Business Breakfast: Digital Marketing”](#), kus Promoty turundusekspert Marelle Ellen jagas oma parimaid digitaalse turunduse tavaid.

- SEV liitus septembris 2021 innovatsioonile keskendunud konsultatsioonibüroo Helve korraldatud [konkursiga “Rimi Baltic Sustainability Awards”](#) – esimene kõigis Baltimaades toimuv konkurss, kus pärjatakse ettevõtteid, organisatsioone ja üksikisikuid, kes on loonud uuenduslikke lahendusi või rakendanud oma tegevuses kestlikkuse põhimõtteid, panustades rohelisemasse homsesse. Tunnustusi jagati kolmes kategoorias: 1) mõju – suurtele, keskmise suurusega ja väikestele ettevõtetele, organisatsioonidele ja avaliku sektori asutustele; 2) innovatsioon – ettevõtetele ja idufirmadele; 3) muutuste saadikud – eraisikutele. SEVi juhatuse liige Kätlyn Jürisaar oli konkursi “Mõju” kategoorias žüriiliige. Eesti poolt oli esindatud palju ettevõtteid, idufirmasid, organisatsioone ja muutuste loojaid, kelle seast said tunnustatud nii mitmetki tegijad. Kõikide finalistide ja võitjatega saab tutvuda [SIIN](#). Finalistide ja võitjate seas olid ka Eesti tegijad (sh sotsiaalseid ettevõtteid ja ettevõtjaid): Mõju kategoorias - [Viimsi Vallavalitsus](#); Innovatsiooni kategoorias: Ettevõtete finalistid - [AUS DESIGN OÜ](#) (Reet Aus); Idufirmade finalistid - 1) [Gelatex Technologies OÜ](#), 2) [Grünfin AS](#) (võitja!). Muutuste loojate ehk changemakersi kategoorias: 1) [Diana Paakspuu](#), [MTÜ Uuskasutuskeskus](#) tegevjuht; 2) [Gary Urb](#) (võitja!), [UP Catalyst](#) kaasasutaja ja tegevjuht; 3) [Kadri Piho](#), [Beamline Accelerator](#) kaasasutaja.
- Oleme suurendanud koostööd [sSTARTUp Day](#) korraldajatega ning viinud sotsiaalse ettevõtluse teema sSTARTUp Day-le. Jaanuaris 2022 toimuma pidanud sündmus lükkus edasi augustisse 2022 koroonaviiruse olukorra tõttu riigis. Plaanime korraldada kaks sotsiaalse ettevõtluse seminari teemade: 1) “Hea tegemine kui 100M äri - kuidas?”; 2) “Sotsiaalsete ettevõtete läbikukkumiste õppetunnid”.

Prioriteet 3. Eestvedajate sihtrühma kampaaniad

- Algasime detsembris 2021 SEViga [kampaania “Tarbime rohkem... aga targemalt”](#), mille keskmes tõime välja erinevate sotsiaalsete ettevõtete tooteid ja teenuseid kui kingi võimalustena. Kampaanias osalevate sotsiaalsete ettevõtete võimalustest panime kirja ka [12 ideed kingitusteks](#), millega saab luua rõõmu ja positiivset mõju. Kokku jõudis antud kampaania Facebookis 11 367 inimeseni, Instagrammis 6463 inimeseni. Kodulehe külastatavus oli kampaania perioodil üle 1300 inimese.

SEVi laiema turundusvõimekuse arendamiseks, et oleksime veel võimekamad teadlikkuse eesmärkide elluviimisel, kirjutasime suvel 2021 projekti KÜSKI arenguhüppe vooru, mis sai toetust. Projekt kestab 13 kuud ja lõpeb 31.12.2022.

Koostöös turundusagentuuri [Goal Marketingi](#) looja ja turunduseksperti Marko Sauega on eesmärk analüüsida SEVi turunduskanaleid, sihte ning töötada välja sihtrühmadest lähtuvad turundustrateegiad.

ÜLDINE TEAVE

Kõrvalekalded tegevuste läbiviimisel koos selgituste ja/või põhjendustega

Suuremad kõrvalekalded puuduvad. Üks muudatus on toimunud koostöös Changemakers MTÜ-ga. Nimelt noorteprogrammi Changemakers Academy ei korraldatud 2021. aastal ning hetkel pole selge, kas tulevastel aastatel programm jätkub. Üheks põhjuseks on asjaolu, et püsiv rahastaja Briti Nõukogu lõpetas programmi toetamise, sest neil lõppes sellise fookusega projektide toetamine ning muutusid ka organisatsiooni enda fookused. Hetkel on lootus viia Changemakers Academy telesaate formaati, kuid selle realiseerumine ei ole veel kindel, sest käimas on läbirääkimised võimalike toetajatega. Samuti on otsust mõjutanud Changemakersi eesmärk jõuda veel rohkemate noorteni. Seega on keskendunud tegemistes virtuaalsete lahenduste loomisele, millel oleks laiem mõju. Näiteks liigutakse rohkem edasi virtuaalsete valikainete pakkumisega gümnaasiumitele. 2021. aastal tegime Changemakersiga koostöös aasta alguses toimunud Changemakers Academy programmis ning suvel toimunud noorteprogrammides Changemakers Start-Up ja Changemakers Summer Academy.

Aruandele lisatud tegevuste läbiviimise raames välja töötatud materjalid (võimalusel koos viidetega veebilehtedele)

Materjalidele on viidatud teksti sees loetavuse huvides.

Aruande kinnitus

Allkirjaõigusliku isiku nimi

Allkiri

Kätlyn Jürisaar